

A XIV-a
Conferință Națională de
bioetică
cu participare internațională

program

CUPRINS

Cuvânt de bun venit

- 4 -

Partenerii conferinței

- 5 -

Informații generale

- 6 -

Program pe scurt

- 10 -

Program științific

- 14 -

5-7 decembrie 2019

Hotel Ramada, Iași

MESAJ
de BUN VENIT

DRAGI COLEGI,

Bine ați venit la cea de-a XIV-a Conferință Națională de Bioetică care se desfășoară la Iași, la Hotelul Ramada, în perioada 5 – 7 decembrie 2019.

În acest an conferința are ca temă centrală "Bioetică, multiculturalism și spiritualitate", iar organizatorii vă propun următoarele secțiuni: Bioetică și Spiritualitate, Etica îngrijirilor medicale în context multicultural, Etica experimentării pe animale, Biotehnologii și terapii inovative - provocări etice, Dileme etice la finalul vieții, Dileme etice la începutul vieții, Varia.

Vă așteptăm cu cele mai frumoase gânduri!

Cu deosebită considerație,

Prof. Dr. Vasile Astărăstoaie

Președinte de onoare al Conferinței Naționale de Bioetică

un eveniment

PARTENERII
conferinței

Comitetul de Organizare al Conferinței Naționale de Bioetică dorește să mulțumească următorilor parteneri:

Antibiotice **at**

5-7 decembrie 2019

Hotel Ramada, Iași

INFORMAȚII generale

ORGANIZATORI

Societatea Română de Bioetică

Uniunea Dermatologilor Ieșeni

Center for Socio-Economic Studies and Multiculturalism

UNESCO Chair in Bioethics – U.M.F. “Grigore T. Popa” Iași

sub egida:

Universității de Medicină și Farmacie “Grigore T. Popa” Iași

Colegiului Medicilor din România

COMITETE

Președinte de onoare

Prof. Dr. Vasile Astărăstoae

Președinți

Prof. Dr. Cristian George Curcă

Prof. Dr. Beatrice Gabriela Ioan

Prof. Dr. Elena Toader

Vicepreședinți

Prof. Dr. Mircea Gelu Buta

Prof. Dr. Laura Gheucă Solovăstru

Secretar

Conf. Dr. Magdalena Iorga

Comitetul științific

Maria Aluaș

Corina Barbaros

Gheorghe Borcean

Irina Draga Căruntu

Ioan Chirilă

Pavel Chirilă

Cristin Coman

Camelia Diaconu

Cristina Dimitriu

Cristina Gavrilovici

Cristina Gavriluță

Rodica Gramma

Sorin Hostiuc

Ștefan Iloaie

Veronica Mocanu

Sebastian Moldovan

Silviu Morar

Andrei Nanu

Liviu Oprea

Gabriel Roman

Antonio Sandu

Violeta Simion

Mihaela Vicol

Comitetul de organizare

Alberto Emanuel Bacușcă

Andreea Elena Bîrlescu

Richard Constantinescu

Dragoș Crauciuc

Daniela Damir

Bianca Hanganu

Andreea Alexandra Hleșcu

Alisa Nica

Valentin Petre-Ciudin

Irina Smaranda Manoilescu

Diana Iulia Muraru

Tudor Rotaru

Laszlo-Zoltan Sztankovszky

INFORMAȚII generale

INVITAT DE ONOARE

PROF. DR. SANA LOUE

Case Western Reserve University, Cleveland, Ohio, SUA

LOCUL DE DESFĂȘURARE AL EVENIMENTULUI

Hotelul Ramada 3* - *Strada Grigore Ureche 27, Iași*

SĂLI DE CONFERINȚE

Sesiunile de comunicări științifice se vor desfășura în sălile de conferințe New York și Roma (Hotel Ramada). Conferențiarilor vor beneficia de suport în sală din partea unui asistent tehnic.

SECRETARIATUL

Secretariatul conferinței va funcționa pe toată durata acesteia și va fi amplasat în holul Hotelului Ramada.

PROGRAM SECRETARIAT

Joi, 5 decembrie	16.00 – 19.30
Vineri, 6 decembrie	08.30 – 17.30
Sâmbătă, 7 decembrie	08.30 – 14.00

VALIDAREA PARTICIPĂRII. ÎNREGISTRAREA PE LOC

Validarea participării și înregistrarea pe loc a participanților se vor face la Secretariatul Conferinței începând de joi, 5 decembrie, ora 16.00.

ECUSOANELE

Se eliberează pentru toți participanții înscriși la conferință.

5-7 decembrie 2019

Hotel Ramada, Iași

INFORMAȚII generale

CERTIFICATUL DE PARTICIPARE

Participanții înscriși la conferință vor primi un certificat de participare. Conferința este creditată cu 17 credite de Educație Medicală Continuă de către CMR.

PAUZELE DE CAFEA

Pauzele de cafea vor fi oferite de către organizatori în holurile din fața sălilor de conferințe.

DESCHIDEREA OFICIALĂ ȘI COCKTAIL-UL DE BUN VENIT

Deschiderea oficială va avea loc joi, 5 decembrie, începând cu ora 19.30, în Restaurantul Cosmopolitan al Hotelului Ramada și va fi urmată de Cocktail-ul de Bun Venit. Accesul la deschidere și cocktail se va face pe baza ecusonului.

MODIFICĂRI ÎN PROGRAM

Organizatorul conferinței nu își asumă responsabilitatea pentru modificările din program datorate unor circumstanțe externe sau neprevăzute.

A XIV-a
Conferință Națională de
bioetică
cu participare internațională

program pe scurt

5-7 decembrie 2019

Hotel Ramada, Iași

PROGRAM
pe scurt

JOI, 5 DECEMBRIE

16.00-19.30	Secretariat Conferința Națională de Bioetică <i>Holul Hotelului Ramada</i>
19.30	DESCHIDERA OFICIALĂ A CONFERINȚEI NAȚIONALE DE BIOETICĂ & COCKTAIL-UL DE BUN VENIT <i>Restaurantul Cosmopolitan, Hotelul Ramada, parter</i>

VINERI, 6 DECEMBRIE

	SALA NEW YORK (Hotel Ramada)
08.30-17.30	Secretariat Conferința Națională de Bioetică <i>Holul Hotelului Ramada</i>
09.00-10.30	ETICA ÎNGRIJIRILOR MEDICALE ÎN CONTEXT MULTICULTURAL (I) <i>Moderatori: Vasile Astărăstoae, George Cristian Curcă</i>
10.30-11.00	Pauză de cafea
11.00-12.15	SESIUNE PLENARĂ - KEYNOTE SPEECH <i>Diversity, cultural humility and bioethics –Sana Loue (Cleveland, SUA)</i>
12.15-12.30	SIMPOZION ANTIBIOTICE <i>Considerații etice în monitorizarea post marketing a reacțiilor adverse Mihaela Mosneguțu</i>
12.30-14.00	Pauză
14.00-15.30	BIOETICĂ ȘI SPIRITUALITATE <i>Moderatori: Sorin Bute, Sebastian Moldovan, Antonio Sandu</i>
15.30-16.00	Pauză de cafea
16.00-17.30	BIOTEHNOLOGII ȘI TERAPII INOVATIVE - PROVOCĂRI ETICE <i>Moderatori: Elena Toader, Alexandra Huidu</i>

an eveniment

PROGRAM

pe scurt

VINERI, 6 DECEMBRIE

	SALA ROMA (Hotel Ramada)
08.30-17.30	Secretariat Conferința Națională de Bioetică <i>Holul Hotelului Ramada</i>
09.00-10.35	DILEME ETICE LA FINALUL VIEȚII <i>Moderatori: Maria Aluș, Rodica Gramma</i>
10.35-14.00	Pauză
14.00-15.30	ETICA ÎNGRIJIRILOR MEDICALE ÎN CONTEXT MULTICULTURAL (II) <i>Moderatori: Beatrice Gabriela Ioan, Magdalena Iorga</i>
15.30-16.00	Pauză de cafea
16.00-17.35	DILEME ETICE LA ÎNCEPUTUL VIEȚII <i>Moderatori: Mircea Onofriescu, Ana Frunză</i>

SÂMBĂȚĂ, 7 DECEMBRIE

	SALA NEW YORK (Hotel Ramada)
08.30-14.00	Secretariat Conferința Națională de Bioetică <i>Holul Hotelului Ramada</i>
09.00-10.00	ETICA EXPERIMENTĂRII PE ANIMALE <i>Moderatori: Cristin Coman, Violeta Elena Simion, Șerban Moroșan</i>
10.00-10.15	Pauză de cafea
10.15-12.15	VARIA (I) <i>Moderatori: Silviu Morar, Sorin Hostiuc</i>
12.15-13.45	VARIA (II) <i>Moderatori: Cătălina Luca, Iulian Warter</i>
13.45-14.00	ÎNCHIDEREA CELEI DE-A XIV-A CONFERINȚE NAȚIONALE DE BIOETICĂ

A XIV-a
Conferință Națională de
bioetică
cu participare internațională

program științific

5-7 decembrie 2019

Hotel Ramada, Iași

5 DEC.

Restaurant Ramada

19.30 DESCHIDERA OFICIALĂ & COCKTAIL-UL DE BUN VENIT

6 DEC.

Sala New York

09.00-10.30 ETICA ÎNGRIJIRILOR MEDICALE ÎN CONTEXT MULTICULTURAL (I)

Moderatori: Vasile Astărăstoae, George Cristian Curcă

09.00-09.15 Relevanța eticii îngrijirilor în medicina contemporană
Maria Aluaș

09.15-09.30 Sănătatea și boala în context multicultural
*Bianca Hanganu, Andreea Birlescu, Andreea Alexandra Hleșcu,
Irina Smaranda Manoilescu, Beatrice Gabriela Ioan*

09.30-09.45 Aspecte epistemologice care balansează studentul la medicină între
utilitarianism și kantianism în etica profesională
G.C. Curcă

09.45-10.00 Gestionarea migrației medicale în context multicultural
Elena Toader

10.00-10.15 How can Plato be relevant for contemporary medicine?
T.Ș. Rotaru

10.15-10.30 Perspective asupra eticii. O abordare de management intercultural
L. Warter, I. Warter

10.30-11.00 Pauză de cafea

6 DEC.

Sala New York

11.00-12.15 **SESIUNE PLENARĂ - KEYNOTE SPEECH**

Diversity, cultural humility and bioethics

Sana Loue (Cleveland, SUA)

12.15-12.30 **SIMPOZION ANTIBIOTICE**

Considerații etice în monitorizarea post marketing a reacțiilor adverse

Mihaela Mosneguțu

12.30-14.00 Pauză

14.00-15.30 **BIOETICĂ ȘI SPIRITUALITATE**

Moderatori: Sorin Bute, Sebastian Moldovan, Antonio Sandu

14.00-14.15 Bioetica și spiritualitatea creștină

S. Bute

14.15-14.30 Ethical values in Romanian society. Between tradition and modernity

A. Sandu

14.30-14.45 Discernământul ideilor întrupate. Bioetica între spiritualitate și ideologie

M. Pușcașu

14.45-15.00 Definirea sănătății din perspectiva spiritualității

S. Moldovan

15.00-15.15 [Sympáscho – gr.] și [splangkhnízomai]. Compătimirea și iubirea profundă a lui Hristos pentru om, concretizate în vindecarea bolnavilor - paradigme pentru medicii creștini

L. Petcu

15.15-15.30 Interacțiuni între medicină și religie în managementul situațiilor de violență domestică îndreptată împotriva femeii

Oana-Maria Isailă, S. Hostiuc, G.C. Curcă

15.30- 16.00 Pauză de cafea

5-7 decembrie 2019

Hotel Ramada, Iași

6 DEC.

Sala New York

16.00-17.30 BIOTEHNOLOGII ȘI TERAPII INOVATIVE - PROVOCĂRI ETICE

Moderatori: *Elena Toader, Alexandra Huidu*

- 16.00-16.15 Bioenhancement, artificial intelligence, spirituality and God-like responsibility of mankind – Bioethical challenges
A. Sandu
- 16.15-16.30 Biotechnologies, refusal of knowledge and refusal of becoming aware in the knowledge based society
Alexandra Huidu
- 16.30-16.45 Aspecte etice privind utilizarea sistemelor inteligenței artificiale în domeniul medical
Violeta-Ionela Chirica, Iuliana Diac, F.V. Perde, G.C. Curcă
- 16.45-17.00 Aspecte ale calității vieții pacientului cu boală neoplazică în teritoriul cervico - facial
V. Covrig, C.C. Budacu, C. Mihai, M. Ciofu, V.V. Costan, I. Chirap, B. Ioan
- 17.00-17.15 Probleme etice în practica ortodontică actuală
E.R. Cernei, Cristina Antohi, Loredana Golovcencu, Daniela Anistoroaei, Georgeta Zegan
- 17.15-17.30 Perspective culturale asupra vaccinării – o dilemă etică?
Cătălina M. Luca, Doina Azoicăi, Ioana Harja Alexa, A. Vâță, Natalia Cucoș, Ioana M. Hunea

an eveniment

6 DEC.
Sala Roma

09.00-10.35 DILEME ETICE LA FINALUL VIEȚII

Moderatori: Maria Aluaș, Rodica Gramma

09.00-09.20 **Keynote speech:** Echitate în asistența pacientului terminal – provocările unui sistem de sănătate în organizarea îngrijirilor paliative
Rodica Gramma

09.20-09.35 Etica resuscitării cardiopulmonare în prespital. De la mit la realitate
A. Colibaba, Carmen Colibaba

09.35-09.50 Interacțiunea medic-apartinători în procesul de obținere a consimțământului la transplantul de organe
Andreea Elena Giușca, Iuliana Diaç, G.C. Curcã

09.50-10.05 Cum se structurează valorile studenților la medicină privind opțiunea proeutanasică
Iuliana Diaç, Violeta Ionela Chirica, F.V. Perde, G.C. Curcã

10.05-10.20 Abordarea discursurilor sociale în gestionarea poveștilor de practică a viitorilor asistenți medicali utilizând metoda narativă
Mihaela-Cătălina Neculau, A.S. Sandu

10.20-10.35 Schimbare de paradigmă în profilaxia și terapia bolilor infecțioase
M.G. Buta, Liliana Buta

10.35-14.00 Pauză

5-7 decembrie 2019

Hotel Ramada, Iași

6 DEC.

Sala Roma

14.00-15.30 ETICA ÎNGRIJIRILOR MEDICALE ÎN CONTEXT MULTICULTURAL (II)

Moderatori: Beatrice Gabriela Ioan, Magdalena Iorga

14.00-14.15 Către o înțelegere a legăturii dintre etică și managementul intercultural

I. Warter, L. Warter

14.15-14.30 Autonomia individuală - o abordare multiculturală

Andreea Birlescu, Bianca Hanganu, Andreea Alexandra Hleșcu, Irina Smaranda Manoilescu, Beatrice Gabriela Ioan

14.30-14.45 Mediatorii sanitari și sănătatea populației rome în Europa

Roxana Elena Rusu, Beatrice Gabriela Ioan

14.45-15.00 Factori care influențează adaptarea studenților internaționali.
Un studiu pilot

Cătălina Nicoleta Munteanu, Iulia-Diana Muraru, Magdalena Iorga

15.00-15.15 O comparație în cadrul țărilor europene asupra standardelor privind cercetarea pe subiectul uman

Iuliana Diaç, Violeta Ionela Chirica, F.V. Perde, G.C. Curcă

15.15-15.30 Profesie, vocație, misiune sau muncă. Medicul antic și medicul contemporan - vieți paralele

Orsolya Horber, Karoly Zilahi

15.30-16.00 Pauză de cafea

an eveniment

6 DEC.
Sala Roma

16.00-17.35 DILEME ETICE LA ÎNCEPUTUL VIEȚII

Moderatori: Mircea Onofriescu, Ana Frunză

- 16.00-16.20 **Keynote speech:** Ethical matters in the world of assisted reproductive medicine
M. Onofriescu, A. Luca, Adina-Elena Tănase
- 16.20-16.35 Dreptul de a nu te naște
V. Astărăstoae
- 16.35-16.50 Informed consent in childbirth practice. In between ethics
Ana Frunză
- 16.50-17.05 Întreruperea de sarcină după malformațiile detectate tardiv
F.V. Perde, Violeta Ionela Chirica, C.G. Herghelegiu, Ioana Ruxandra Turlea, G.C. Curcă
- 17.05-17.20 Aspecte etice ale diagnosticului de malignitate în ginecologie
Mihaela Camelia Tîrnovanu, B. Toma, Ceraseala Mucilenita, Alexandra Iov, V.G. Tîrnovanu
- 17.20-17.35 Aspecte etice și psihologice legate de infertilitate
M.A. Ungureanu

5-7 decembrie 2019

Hotel Ramada, Iași

7 DEC.
Sala New York

09.00-10.00 ETICA EXPERIMENTĂRII PE ANIMALE

Moderatori: *Cristin Coman, Violeta Elena Simion, Șerban Moroșan*

09.00-09.15 Legislația națională și principiile 3R în utilizarea animalelor în scopuri științifice. Actualizări și perspective
C. Coman

09.15-09.30 Principiile generale de evaluare etică a proiectelor ce utilizează animale în scopuri științifice
Ș. Moroșan, C. Coman

09.30-09.45 Studiu privind impactul experimentării pe animale asupra tinerilor din România
Mihaela-Claudia Spătaru, C. Coman, Carmen Zamfir, C. Spătaru

09.45-10.00 O nouă abordare în lupta cu o veche zoonoză - tuberculoza
Violeta-Elena Simion, Adriana Amfim, Mădălina Belous, Monica Pârnu

10.00-10.15 Pauză de cafea

10.15-12.15 VARIA (I)

Moderatori: *Silviu Morar, Sorin Hostiuc*

10.15-10.30 Aspecte etice ale publicității în practica dentară
S. Hostiuc, Paula Perlea, Oana-Maria Isaila

10.30-10.45 Posibile strategii instituționale pentru un management mai bun al stresului în rândul studenților medicinști
T. Carr, Anamika Jain, Magdalena Iorga

10.45-11.00 Utilitatea respectării codului de etică în relațiile universitare student-profesor
Elena Gologan, Oana Timofte

7 DEC.

Sala New York

10.15-12.15 **VARIA (I)** (continuare)

Moderatori: Silviu Morar, Sorin Hostiuc

- 11.00-11.15 Sindromul de burnout în medicina legală - stadiul actual al cunoașterii; propuneri de abordare
S. Morar, Alexandra-Lilioara Muja
- 11.15-11.30 Anxietatea de performanță: o provocare diagnostică
L. Martin, A. Mita, Oana Cricioțoiu, Adina Martin, M.I. Stancu
- 11.30-11.45 Aspecte etice și sociale legate de accesul studenților la o alimentație sănătoasă
Lavinia Maria Pop, Magdalena Iorga, Iulia-Diana Muraru
- 11.45-12.00 Impactul nutriției deficitare a studenților asupra sănătății adultului: o problemă de sănătate publică
Lavinia Maria Pop, Magdalena Iorga, Iulia-Diana Muraru
- 12.00-12.15 Burnout-ul la medici, reflectat în mass-media. Un studiu comparativ UK-RO
Sinan Alwan, Th. Pantilimonescu, Magdalena Iorga

12.15-13.45 **VARIA (II)**

Moderatori: Cătălina Luca, Iulian Warter

- 12.15-12.30 Obligativitatea tratamentului tuberculozei MDR în cazul populațiilor vulnerabile. O analiză etică
S. Hostiuc, Oana-Maria Isaila, I. Negoe
- 12.30-12.45 Aspecte etice privind administrarea off – label a antibioticelor
Ioana Hunea, Cătălina Luca, Irina Eșanu, M. Hurmuzache, Carmen Manciu, A. Văță, Egidia Miftode
- 12.45-13.00 Vulnerabilitatea dependentă de vârstă în infecția cu clostridioides difficile
Ioana Hunea, Alexandra Lăcătușu, Ioana Mihai, Cristina Vasilescu, Oana Stămăteanu, Carmen Manciu

5-7 decembrie 2019

Hotel Ramada, Iași

7 DEC.
Sala New York

12.15-13.45 VARIA (II) (continuare)

Moderatori: *Cătălina Luca, Iulian Warter*

- 13.00-13.15 O abordare holistică a impactului experiențelor adverse din copilărie asupra sănătății adultului. Un studiu pilot în UK
Anamika Jain, T. Carr, Magdalena Iorga
- 13.15-13.30 Importanța identificării corecte a cauzelor comportamentului agresiv la copii
Daniela Boboc, M.T. Epure, Natalia Rosoiu
- 13.30-13.45 Paradoxurile gestionării riscurilor medicale
Alina Patrakova

13.45-14.00 ÎNCHIDEREA CELEI DE-A
XIV-A CONFERINȚE NAȚIONALE DE BIOETICĂ

un eveniment

e-POSTERE

- 1 Sarcoma Kaposi, cauză a limfedemului la un pacient HIV-seronegativ
Alice Bălăceanu, Raluca Stirban, Alice Rusu, V. Benea
- 2 Risipa alimentară - o problemă etică și sănătatea publică
Mădălina Belous, Adriana Amfim, Violeta - Elena Simion, I.N. Ranga
- 3 Body reconceptualization. From the reparative function of medicine to the human enhancement
D. Botezat
- 4 Decizii de tratament la sfârșitul vieții
Andreea Clim, Minela Aida Mărănducă, Ioana Adelina Clim, Ionela Lăcrămioara Șerban
- 5 Factori facilitatori în comunicarea medic-pacient și rolul medicului în oferirea asistenței spirituale în îngrijirea paliativă
Nicoleta Dima, Ana-Roxana Gănceanu-Rusu, Codruța Bădescu, Daniela Tănase, Anca Ouatu, Andreea Clim, Ana-Maria Pop, Minela Aida Mărănducă, C. Rezuș
- 6 Răspunsuri islamice la unele dileme bioetice
A. Dumbravă, Milka Rotaru, Beatrice Ioan
- 7 Îngrijirea paliativă și calitatea vieții în valvulopatiile aortice severe
Ana-Roxana Gănceanu-Rusu, Nicoleta Dima, Codruța Bădescu, Daniela Tănase, Anca Ouatu, Andreea Clim, Ana-Maria Pop, Minela Aida Mărănducă, C. Rezuș
- 8 Iertare, neiertarea și starea de sănătate
Adina Karner Huțuleac
- 9 Aspectele etice ale rezistenței antimicrobiene
Ioana-Florina Mihai, Andreea-Luiza Palamaru, Alina-Andreea Macovei, Andreea Pascariu, Roxana Palade, Ștefana Luca, Mihaela Cătălina Luca
- 10 Considerații etice în fața terapiilor biologice - o provocare pentru reumatolog
Ruxandra-Elena Nagiț, Elena Rezuș

e-Posterele vor rula pe suport electronic pe toată perioada conferinței.

5-7 decembrie 2019

Hotel Ramada, Iași

e-POSTERE

- 11 Factori psihosociali și etici legați de apariția și dezvoltarea stresului și a depresiei în rândul studenților mediciști
Andreea Ungureanu, Andreea Trofin, Iulia-Diana Muraru
- 12 Confidențialitatea actului medical – între preferințele pacientului și riscul colectiv
Andreea-Luiza Palamaru, Ioana-Florina Mihai, Elena Toader
- 13 Probleme de etică în spitalizarea pacienților cu patologie reumatică
Ana-Maria Pop, C. Rezuș, Gabriela Melinte, Ana-Roxana Gânceanu-Rusu, Andreea Clim, Nicoleta Dima, Elena Rezuș
- 14 Religia și spiritualitatea pacienților în abordare etică
Elena Toader
- 15 Etica și norme de conduită profesională în practica medico-legală - aspecte teoretice
Anca Mădălina Tudor, Dana Ileana Mateiciuc
- 16 Incidentul etic între teorie și practică
Anca Mădălina Tudor, Dana Ileana Mateiciuc
- 17 Suicidul în rândul studenților la medicină și a medicilor. Date statistice
Yannis Zaidi, Siham Touni

e-Posterele vor rula pe suport electronic pe toată perioada conferinței.

NOTE

5-7 decembrie 2019
Hotel Ramada, Iași

NOTE

Blank lined area for taking notes, consisting of 20 horizontal dashed lines.

an eveniment

NOTE
